

Consultatie volumebepaling strategische reserve

Samenvatting	Een consultatie aangaande de volumebepaling in het kader van de strategische reserve is georganiseerd. Dit document omvat feedback van Elia bij de verschillende antwoorden ontvangen van stakeholders.
Datum	02/12/2015
Status	<input type="checkbox"/> Draft <input checked="" type="checkbox"/> Finale versie

Inhoud

1 Consultatie rond volumebepaling	3
2 Antwoorden van stakeholders	3
3 Feedback van Elia	3
3.1 Methodologie	4
3.2 Proces	5
3.3 Rapportering en communicatie	5
3.4 Bijkomende analyse	7
3.5 Niet van toepassing op de volumebepaling.....	8

1 Consultatie rond volumebepaling

De winterproblematiek voor België, de bevoorradingszekerheid en het mechanisme van strategische reserve nemen een steeds belangrijkere plaats in de energiedebatten. Binnen de rollen en verantwoordelijkheden die aan Elia zijn toegewezen, in het bijzonder wat betreft het mechanisme van strategische reserve, komt Elia tegemoet aan de vraag van de marktspelers voor een beter begrip en meer inspraak in de volumeberekeningen voor de strategische reserve.

In dat opzicht heeft Elia een publieke consultatie gelanceerd opdat een duidelijk en volledig beeld gevormd kan worden van alle aspecten die voor verbetering vatbaar zijn. Deze consultatie omvat verschillende aspecten, gaande van gegevens en hypothesen, methodologie, het formaat van de resultaten, de manier van communiceren, tot het rapporteren van de resultaten.

De consultatie is aangekondigd tijdens de 'Working Group Belgian Grid' van 1 juni 2015 aan de hand van een presentatie¹. Kort daarna is een mail uitgestuurd aan alle leden van de 'Working Group Belgian Grid', de 'Task Force Implementation Strategic Reserves' en de regulator CREG om open feedback rond de verschillende aangehaalde aspecten te delen tegen 26 juni 2015.

2 Antwoorden van stakeholders

Elia heeft tijdens de consultatieperiode 4 antwoorden ontvangen:

- Febeliec
- Febeg
- Restore
- Anode

Een overzicht van de verschillende antwoorden van de consultatie is gepresenteerd op de 'Task Force Implementation Strategic Reserves' van 2 september 2015 aan de hand van een presentatie².

De volledige antwoorden zijn terug te vinden op de website van Elia³.

3 Feedback van Elia

De antwoorden kunnen onderverdeeld worden in 4 categorieën:

- Methodologie
- Proces
- Rapportering en communicatie
- Bijkomende analyse

De verschillende commentaren worden per categorie besproken. Een beknopte omschrijving per commentaar wordt weergegeven, samen met een reactie van Elia (blauw).

In de reactie van Elia wordt meermaals verwezen naar het nieuwe rapport van november 2015 dat begin december 2015 publiek wordt gemaakt ("Bevoorradingszekerheidsstudie voor België: nood aan strategische reserve

¹ http://publications.elia.be/upload/UG_upload/GFZ6RIV9HS.pdf

² http://www.elia.be/~/_media/files/Elia/users-group/Taskforce%20Strat%20Reserve/20150902_Task-Force-n1_slides-ELIA.pdf

³ <http://www.elia.be/en/users-group/Strategic-Reserves-Implementation-Task-Force/Public-consultation>

voor de winter 2016-17"). Elia heeft immers in antwoord op de vragen van de stakeholders veel meer informatie opgenomen in haar nieuwe rapport.

Verder zijn er ook een aantal commentaren opgesomd die niet van toepassing zijn voor de volumebepaling in het kader van de strategische reserve.

3.1 Methodologie

- Nood aan het toevoegen van een technische analyse (gebaseerd op € en markt)

De federale elektriciteitswet voorziet in artikel 7bis dat de netbeheerder een probabilistische analyse dient op te maken met betrekking tot de staat van 's lands bevoorradingszekerheid voor de komende winterperiode. Elia voldoet met de huidige analyse aan deze bepaling.

Er dient verder uitgeklaard te worden of het aan Elia is om een berekeningswijze in parallel toe te voegen. Deze opmerking wordt niet meegenomen voor de analyse van november 2015, maar wordt verder onderzocht voor een eventuele volgende analyse.

Na de analyse van Elia heeft de FOD een maand om zijn advies te formuleren en de berekeningen van Elia te challengen. Voor de nieuwe analyse van november 2015 heeft de FOD de hulp ingeroepen van 2 professoren.

- Verbeteren van de coördinatie met andere TSOs (om dubbel gebruik van beschikbare capaciteit te vermijden)

Gezien de sterke invloed van de omliggende landen op de resultaten voor België is er een doorgedreven afstemming voorzien met Frankrijk, Nederland en Duitsland. Voor de analyse van november 2015 wordt dit uitgebreid toegelicht in het rapport.

- Nood aan een beperking van het volume aan strategische reserve (om niet marktversturend te werken)

In de probabilistische analyse die Elia uitvoert, wordt een volume aan strategische reserve bepaald, opdat voldaan wordt aan de in de elektriciteitswet gedefinieerde criteria inzake het niveau van bevoorradingszekerheid. Er is dus geen beperking voorzien voor het volume aan strategische reserve. Het toevoegen van een beperking geeft geen volledig beeld van de situatie in België op basis van de input hypotheses. Deze opmerking wordt niet meegenomen voor de analyse van de volumebepaling.

- In rekening nemen van flexibiliteit van de vraag (invloed op de piekvraag)

Elia heeft in samenwerking met een onafhankelijke, externe consultant (Pöyry) een studie gelanceerd aangaande markt response. De resultaten van deze studie zijn gepresenteerd op de 'Task Force Implementation Strategic Reserves' van 2 september 2015. De resultaten van deze studie worden in rekening gebracht in de volumebepaling van de strategische reserve voor de winterperiode 2016-2017 e.v. Dit is een belangrijke evolutie in vergelijking met voorgaande analyses. Voor de analyse van november 2015 wordt dit uitgebreid toegelicht in het rapport.

- De methodologie moet evolueren naar een geïntegreerde benadering (productie en transmissie)

Gezien de impact van de overgang naar flow-based marktkoppeling in de CWE regio, is deze methode geïmplementeerd in het model dat gebruikt

wordt voor de berekening van de volumes in het kader van de strategische reserve. Dit is een belangrijke evolutie in vergelijking met de voorgaande analyses. Voor de analyse van november 2015 wordt dit uitgebreid toegelicht in het rapport.

- In rekening nemen in de analyse van niet officieel aangekondigde sluitingen (op basis van een inschatting van marktcondities)

Wat betreft het in rekening te brengen productiepark voor de analyse, voorziet de federale elektriciteitswet in artikel 7bis §3, 1° dat *"de productie- en opslagcapaciteiten die voor de geanalyseerde periode beschikbaar zullen zijn in de Belgische regelzone, op basis onder meer van de buitenwerkingstellingen geprogrammeerd in het ontwikkelingsplan bedoeld in artikel 13, en van de ontvangen mededelingen in toepassing van artikel 4bis"*. In dat opzicht worden aldus enkel de formeel aangekondigde buitenwerkstellingen conform dit wettelijk kader in rekening gebracht. Deze hypothese wordt bovendien ieder jaar afgestemd met de AD Energie van de FOD Economie, voorafgaand aan de analyse. Deze opmerking wordt niet meegenomen voor de analyse van de volumebepaling voor de volgende winter. Voor de winter 2017-18 en winter 2018-19 is een sensitiviteit opgenomen in het rapport aangaande het Belgische productiepark.

3.2 Proces

- Stakeholders moeten geconsulteerd worden over de input en de output

De publieke consultatie was een eerste manier om informatie te verzamelen aangaande verschillende aspecten van de volumebepaling waarbij ook input en output aan bod zijn gekomen. Verder wordt er tijdens iedere 'Task Force Implementation Strategic Reserves' informatie gedeeld aangaande de volumebepaling en is er de mogelijkheid tot discussie. Dit zijn eerste stappen die genomen zijn in het kader van de oefening van november 2015. Er wordt bekeken hoe een dergelijke consultatie beter kan geïntegreerd worden in het proces voor de oefening in 2016.

- Proces moet compacter om zoveel mogelijk tijd te voorzien voor sourcing
- Voorzie aanpassingen in de wet indien nodig (rol van FOD, timing)

Het proces en de kalender zijn vastgelegd in de betreffende artikels uit de federale elektriciteitswet. Aanpassingen aan het wettelijk kader overstijgen de bevoegdheid van de netbeheerder en worden dus ook niet verder meegenomen voor de analyse van volumebepaling.

3.3 Rapportering en communicatie

Er is een duidelijke vraag naar een betere rapportering en permanente publicatie van verschillende elementen (input en resultaten). Het rapport van november 2015 is daarom uitgebreid met veel details over zowel input als resultaten. Verder is ook de communicatie verbeterd via de 'Task Force Implementation Strategic Reserves'.

- Nood aan permanente publicatie van details van productiepark (capaciteit, sluitingsdatum, ...)

Er zijn momenteel verschillende bronnen ter beschikking waar meer details over het productiepark terug te vinden is, onder andere de website van Elia,

de website van producenten en het transparantieplatform van ENTSO-E. Het publiceren van deze informatie op een centrale plaats wordt nog verder besproken.

In het rapport van november 2015 worden geaggregeerde cijfers over het productiepark per type opgenomen.

- Nood aan rapportering van informatie over hernieuwbare energiebronnen (geïnstalleerd vermogen, evolutie, ...)

In het rapport van november 2015 wordt voor de verschillende bronnen van hernieuwbare energie opgenomen wat het geïnstalleerd vermogen is en de evolutie voor de toekomst (2020).

- Nood aan rapportering van evolutie van flexibiliteit van de vraag

Zoals eerder aangehaald heeft Elia in samenwerking met een onafhankelijke, externe consultant (Pöyry) een studie gelanceerd aangaande markt response. De resultaten van deze studie zijn opgenomen in het rapport van november 2015 evenals hoe deze in rekening zijn genomen in de berekeningen. Bij een eventuele update van de studie zullen eveneens de resultaten gedeeld worden.

- Nood aan rapportering van informatie over de vraag data (historische gegevens, gevoeligheid voor temperatuur, ...)

In het rapport van november 2015 wordt in detail uitgelegd wat de verschillende stappen zijn in het opbouwen van de profielen van de vraag. Een belangrijke stap hierin is het integreren van de gevoeligheid van de temperatuur. Historische data over zowel de piekvraag (MW) als de totale vraag (TWh) zijn opgenomen in het rapport, zodat deze kunnen vergeleken worden met de huidige hypothese.

- Nood aan rapportering van informatie van omliggende landen (beschikbare capaciteit tijdens koudegolf)

In het rapport van november 2015 is de belangrijkste informatie over de buurlanden (Nederland, Frankrijk, Duitsland en Luxemburg) opgenomen, evenals een verwijzing naar de gehanteerde bronnen. Voor de overige landen is eveneens opgenomen welke bronnen gehanteerd zijn.

- Nood aan rapportering van informatie over hoe omliggende landen zijn opgenomen in de simulaties (import/export)

In het rapport van november 2015 zijn de gemodelleerde landen opgenomen. Hierbij wordt aangegeven welke bronnen er gehanteerd zijn voor de hypothesen van deze landen en hoe de interconnecties tussen de landen gemodelleerd zijn.

- Nood aan rapportering van informatie van bijdrage van de interconnecties

In het rapport van november 2015 is informatie opgenomen over de importcapaciteit van België (verschillende grenzen) en de flow-based methodologie aan de input zijde. Aan de output zijde is een grafiek opgenomen die aangeeft op hoeveel import België rekent bij momenten van structureel tekort. Verder is een analyse gemaakt van de drivers van structureel tekort. Ook hier is de importcapaciteit beschouwd als één van de drivers.

- Nood aan rapportering van informatie over hoe operationele reserve in rekening zijn genomen.

In het rapport van november 2015 is duidelijk opgenomen hoe de operationele reserve in rekening is genomen in de berekening. Aangezien de operationele reserve onafhankelijk van strategische reserve ingezet moet kunnen worden voor het opvangen van onevenwichten, wordt in de volumebepaling voor strategische reserve de reservatie van capaciteit op thermische eenheden voor primaire, secundaire en tertiaire reserve in rekening genomen aan de hand van een reductie van de beschikbare productiecapaciteit voor de markt.

- Nood aan rapportering van meer informatie rond de resultaten (ontbrekende MW per uur, invloed van FR, ...)

In het rapport van november 2015 is meer informatie opgenomen rond de resultaten, onder andere cijfers van LOLE en ENS voor gemiddeld en uitzonderlijk jaar, een analyse van de drivers van structureel tekort, import op momenten van structureel tekort, correlatie met problemen van bevoorradingszekerheid met Frankrijk en analyse van momenten van structureel tekort.

- Nood aan betere communicatie van de resultaten na de berekeningen (bijvoorbeeld na de tendering procedure indien er een gap is in het gecontracteerde volume)

Het wettelijk kader bepaalt actueel wanneer en op welke plaats de resultaten van de volume-bepalingen gepubliceerd dienen te worden; art. 7 quater: "*De beslissing, de analyse van de netbeheerder en het advies van de Algemene Directie Energie worden gepubliceerd op de website van de Algemene Directie Energie.*"

Elia heeft van de minister van Energie de toelating gekregen om de resultaten te presenteren vanaf december 2015. In dit kader is de 'Task Force Implementation Strategic Reserves' verschoven naar 2 december 2015. De publicatie van het rapport zal ook op deze datum gebeuren.

- Nood aan rapportering van informatie over de impact van N-1 criteria en loop-flows op nieuwe interconnectie projecten

Gezien de impact van de overgang naar flow-based marktkoppeling in de CWE regio, is deze methode geïmplementeerd in het model dat gebruikt wordt voor de berekening van de volumes in het kader van de strategische reserve. Dit is een belangrijke evolutie in vergelijking met voorgaande analyses. Voor de analyse van november 2015 is dit uitgebreid toegelicht in het rapport.

3.4 Bijkomende analyse

- Toevoegen van een back-testing oefening voor de winter 2014/2015 om de methodologie van Elia beter te begrijpen

Er dient verder uitgeklaard te worden of een dergelijke back-testing oefening dient opgenomen te worden in het volumerapport (en in welke vorm) en indien dit wordt opgenomen, wat de toegevoegde waarde is voor het interpreteren van de resultaten. Deze opmerking wordt niet meegenomen voor de analyse van november 2015, maar wordt verder onderzocht voor een eventuele volgende analyse.

- Actualisatie van de analyse op het moment van contractering (op basis van de laatste hypothesen)

Het wettelijk traject voorziet à priori geen actualisatie van de analyse. Desalniettemin heeft Elia in het verleden reeds dergelijk actualisatie-

oefening gemaakt, bij de vaststelling van fundamentele wijzigingen van de initiële hypothesen. De noodzaak om een dergelijke oefening te voorzien in de toekomst dient afgewacht te worden.

3.5 Niet van toepassing op de volumebepaling

- Toelaten van emergency generators om deel te nemen in SDR producten
- Verhogen van de zekerheid van de business opportuniteiten (om groei in SDR te verzekeren)

Dit zijn 2 elementen die buiten de scope liggen van de volumebepaling.

- Reduceren van de onzekerheid van de volumes

De onzekerheid van het volume is gelinkt aan de onzekerheid van een aantal input parameters, dewelke Elia slechts in beperkte mate of zelf helemaal niet beheerst. Zolang deze onzekerheid over de inputparameters blijft bestaan, zal dit resulteren in een onzekerheid van de volumes.